

Krach i już po krachu?

Komentarz z 12.04.2020 r.

Sebastian Buczek

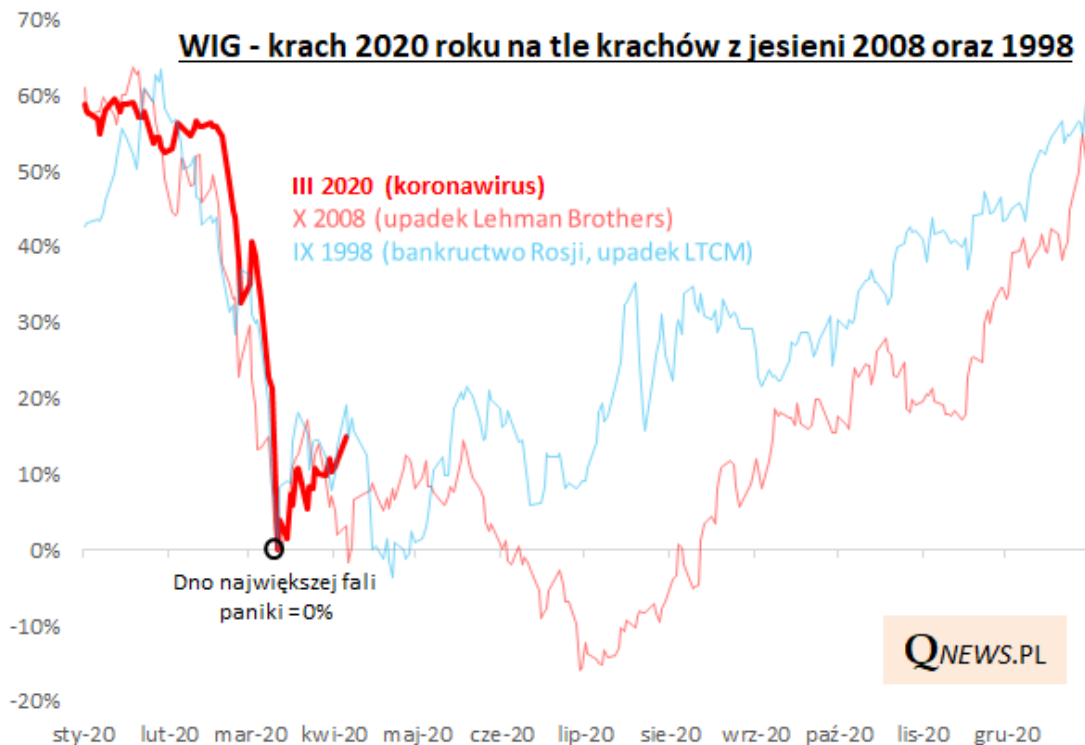
Prezes Zarządu

Quercus TFI S.A.

Mieliśmy krach czy początek bessy? **Krach definiujemy jako olbrzymich rozmiarów korektę długoterminowego trendu wzrostowego.** Od bessy różni go przede wszystkim czas trwania. O ile klasyczna bessa zajmuje od roku do 2 lat, o tyle krach z reguły tylko kilka tygodni.

Założmy roboczo, że w lutym i marcu br. mieliśmy do czynienia z krachem. Powodem był koronawirus i paraliż globalnej gospodarki, co notabene dopiero zobaczymy w danych makro w 2Q20. **Inwestorzy przeżyli szok i totalnie spanikowali.** U nas dobrze było to widać zarówno po zachowaniu cen akcji na GPW (WIG stracił ponad 35% w mniej niż 1 miesiąc!), ale także po ogromnej fali umorzeń w funduszach dłużnych (ok. 20 mld zł w marcu!).

Najważniejsze jest oczywiście to, co w scenariuszu krachu dzieje się po jego pierwszej części. **Gdy szok i panika mijają, następuje zwykle dość silne odreagowanie, z którym mamy właśnie do czynienia od 3 tygodni.** Później z reguły następuje okres kolejnych, już spokojniejszych spadków, zmniejszenia obrotów i zwątpienia. Następnie... zaczyna się powolna kontynuacja długoterminowego trendu wzrostowego. **Jeśli tak byłoby i tym razem, to na koniec br. giełdowe indeksy powinny być na poziomach (zdecydowanie) wyższych niż obecne.**

Czy tak będzie i tym razem? Jest to scenariusz możliwy. I nawet bardziej prawdopodobny, przynajmniej na teraz, niż scenariusz z klasyczną bessą, zgodnie z którym na koniec br. znaleźlibyśmy się niżej niż obecnie.

Co przemawia za takim – w sumie całkiem pozytywnym – scenariuszem? Przede wszystkim **błyskawiczna reakcja banków centralnych i rządów o niespotykanej wcześniej skali**. Dotyczy to również naszego rynku, NBP i tzw. tarczy antykryzysowej. Oczywiście pewnie trudno jest zrównoważyć straty powstałe wskutek koronawirusa działaniami monetarnymi (obniżki stóp, drukowanie pieniędzy) i fiskalnymi (programy pomocowe), szczególnie podmiotom i osobom, które z dnia na dzień straciły większość przychodów, ale część strat ogółem prawdopodobnie da się zbuforować.

Co zwiększyłyby szanse na kontynuację (całkiem pozytywnego) scenariusza krachu? **Plan sprawnego wyjścia z lockdown**. Im krócej gospodarka będzie w stanie hibernacji, tym straty firm i gospodarstw domowych będą mniejsze i tym szybciej wrócimy do wzrostu gospodarczego. Oczywiście nie można mieć złudzeń – powrót do stanu sprzed wybuchu pandemii raczej nie jest możliwy, ale w ciągu kilku kwartałów można się do niego zbliżyć.

Co jeszcze byłoby pomocne? **Wynalezienie leku lub szczepionki na Covid-19**. Naszym zdaniem to tylko kwestia czasu. Prawdopodobnie mówimy o kilku miesiącach. Na pewno będzie to moment przełomowy w walce z nową chorobą.

Jakie są ryzyka? W krótkim okresie – przedłużający się czas wygaszania trendu liczby osób zarażonych wirusem. W średnim okresie – druga fala, czyli ponowny wybuch epidemii w perspektywie kilku miesięcy. Wówczas krach faktycznie mógłby przerodzić się w bessę.

Reasumując, wiele argumentów przemawia za tym, iż najgorsze jest już za nami. Ale z drugiej strony nie jesteśmy aż takimi optymistami, aby twierdzić, iż teraz czeka nas V-kształtne odbicie rynków i gospodarki. W scenariuszu krachu, po trwającym obecnie odbiciu, rynki ponownie powinny się cofnąć. Dopiero później powinniśmy powoli zacząć wracać do długoterminowego trendu wzrostowego. Kilka razy już to przerabialiśmy. Oby stało się tak i tym razem.

Sebastian Buczek

Zarządzający Funduszem i Prezes Zarządu Quercus TFI S.A.

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie edukacyjno – informacyjny / promocyjny i stanowi on wyraz własnych ocen, przemyśleń i opinii autora (autorów). Niniejszy materiał nie stanowi oferty ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna lub sprzedaży jakiegokolwiek instrumentu finansowego. Podane informacje nie mogą być traktowane jako usługa doradztwa inwestycyjnego lub innego typu doradztwa, w tym świadczenia pomocy prawno - podatkowej. Podane informacje nie stanowią oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego ani publicznego proponowania w rozumieniu ustawy o ofercie publicznej.

Autor (autorzy) niniejszej publikacji oraz Quercus TFI S.A. dołożyli należytej staranności w celu zapewnienia, aby zawarte w niej informacje były rzetelne i oparte na wiarygodnych źródłach. Niemniej jednak autor (autorzy) niniejszej publikacji oraz Quercus TFI S.A. nie ponoszą odpowiedzialności za jej prawdziwość i kompletność informacji, ani za wszelkie szkody mogące powstać w wyniku wykorzystania niniejszej publikacji lub zawartych w niej informacji.

Quercus TFI S.A. posiada zezwolenie na prowadzenie działalności udzielone przez Komisję Nadzoru Finansowego, będącą dla Quercus TFI S.A. organem nadzoru.

Quercus TFI S.A. udostępnia niniejszą publikację nieodpłatnie. Quercus TFI S.A. informuje, że z każdą inwestycją związane jest ryzyko.

- [Drukuj](#)
- [PDF](#)
- 3 odstony

[Wszystkie komentarze zarządzającego](#)